

Smyrna Antik Kenti'nde Mısır etkisini yansıtan eserler bulundu

İZMİR, (DHA)-İZMİR'deki Smyrna Antik Kenti'nde yürütülen arkeolojik kazılarda, Mısır uygarlığı etkili figür ve objeler bulundu. Kazı Başkanı Prof. Dr. Akın Ersoy, "Son yıllarda özellikle Smyrna Tiyatrosu'nda kazı çalışmalarını yoğunlukla sürdürüyoruz. Bu kazılarda çok sayıda Mısır etkili buluntularla karşılaşmaktayız. Mısır'la Anadolu ilişkilerinin siyasi, kültürel ve ticari anlamda ilk çağlara kadar dayandığını biliyoruz. Şimdi Smyrna Tiyatrosu'ndaki kazılarda bu ilişkinin somut örneklerini görmekteyiz" dedi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı izniyle İzmir Katip Çelebi Üniversitesi (İKÇÜ) tarafından yürütülen; İzmir Büyükşehir Belediyesi, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, İzmir Ticaret Odası ve Güzel Enerji Akaryakıt A.Ş. destekleri ile Smyrna Antik Kenti kazı çalışmaları sürüyor. İzmir merkezindeki en büyük antik dönem agoralarından biri Smyrna Agorası ile Akdeniz'in en büyük tiyatrolarından biri olan Smyrna Tiyatrosu'nun tarihi, çalışmalar ile gün yüzüne çıkıyor. Kadifekale'den Kemeraltı'na kadar uzanan ve Büyük İskender tarafından 193 hektarlık alanda kurulan kentte gerçekleştirilen arkeolojik kazılarla farklı dönemlere ait binlerce obje keşfediliyor. UNESCO tarafından 2020 yılında 'İzmir Tarihi Liman Kenti' adıyla oluşturulan miras alanının bir parçası olarak Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dahil edilen Smyrna Antik Kenti'nde yapılan kazılarda Mısır etkili figür ve objeler de bulundu.

YAZITLARDAN DA MISIR ETKİSİ

Buluntular hakkında bilgi veren İKÇÜ Türk- İslam Arkeolojisi Bölümü öğretim üyesi ve Smyrna Antik Kenti Kazı Heyeti Başkanı Prof. Dr. Akın Ersoy, "Son yıllarda özellikle Smyrna Tiyatrosu'nda kazı çalışmalarını yoğunlukla sürdürüyoruz. Bu kazılarda çok sayıda Mısır etkili buluntularla karşılaşmaktayız. Mısır'la Anadolu ilişkilerinin siyasi, kültürel ve ticari anlamda ilk çağlara kadar dayandığını biliyoruz. Şimdi Smyrna Tiyatrosu'ndaki kazılarda bu ilişkinin somut örneklerini görmekteyiz. Smyrna Tiyatrosu'nda çoklukla bu objelerin ortaya çıkıyor olması, bize tiyatronun bulunduğu alanda belki de Mısır tanrılarına dönük bir ibadet alanının olduğunu gösteri-

yor. Tabii bunu mimari olarak da kanıtlamamız gerekir. Ama bu objeler en azından Mısır tanrıları tapınağını işaret ediyor. Yazıtlardan da Mısır etkisinin İzmir'de ve tabii bütününde de Anadolu'da olduğunu biliyoruz. Çünkü özellikle Büyük İskender sonrasında ve Roma İmparatorluğu'nun Mısır topraklarına egemen olmasıyla birlikte bu kültürel yakınlaşma hızla gerçekleşti" dedi.

'BEŞİNCİ OBJE, RA'NIN GÖZÜ FIGÜRÜ'

Prof. Dr. Ersoy, "Burada 5 örnek var. Bu örneklerden ilki bir mask. Bu figür, kandillerin yanma deliğinde kullanılan bir kapaktır. Mısır etkili bir figürdür. Bir diğer obje, doğum yapar pozisyonunda bir kadın figürü, yarısı yok. Ama başka örneklerden biliyoruz ki bu obje, kadının sağlıklı doğum yapması ve çocuğunun sağlıklı olarak dünyaya gelmesiyle ilişkili bir figür. Daha çok Mısır'da görülen bir özellik. Bir diğer obje kandil parçası. Üzerinde Isis Tapınağı'nın görseli var. 4'üncü obje, bir tuğla parçası. Bunun üzerinde 'Serapis Hiera' yazısı var. Anlamı ise 'Serapis'in kutsal alanı demek. Dolayısıyla bütün bu buluntular üzerinden 'Burada bir kutsal alan olabilir' diyoruz. 5'inci obje Ra'nın gözü figürü. Buna 'Horus'un gözü' de deniyor. Tek bir tanrı olduğunu ifade eder. Aynı zamanda vicdanın gözüdür. Mısır etkisini gösterir" diye konuştu.

'UNESCO KALICI LİSTESİNE BAŞVURULACAK'

Antik Smyrna'yı çevreleyen Tarihi Kemeraltı Çarşısı, Basmane ve Kadifekale ile Bayraklı'daki Eski Smyrna, Yeşilova ve Yassitepe höyüklerinden oluşan 'İzmir Tarihi Liman Kenti'nin UNESCO Dünya Mirası Kalıcı Listesi'ne girmesi için çalışmaların sürdüğünü belirten Prof. Dr. Akın Ersoy, "Bu hazırlıklar sona erdiğinde umuyoruz ki UNESCO kalıcı listesine başvurulacak ve sonunda da kalıcı listeye girmiş olacak. İzmir, tarihi bir liman kenti ise bu tür Mısır etkilerinin de nasıl ve ne şekilde geldiğini anlıyoruz. Demek ki ticaret rotaları özellikle deniz ticaret rotaları üzerinden bu kültürel etkiler burada yaşayan İzmirli ve Anadolu halklarına ve diğer batılı topluluklara yansıdı" dedi. (DHA)